

N:o 15.

Ank. till Riksd. Kansli den 18 April 1876, kl. 12 midd.

*Första Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Betänkande N:o 7,
med anledning af Andra Kammarens beslut i fråga om
förordnande af censorer att öfvervara civila embets exa-
mina och juris kandidatexamen vid universiteten.*

Med bifall till sitt Tillfälliga Utskotts N:o 1 Utlåtande N:o 16 har Andra Kammaren för sin del fattat det beslut, »att ingå till Kongl. Maj:t med underdånig hemställan derom, att Kongl. Maj:t tacktes i sammanhang med frågan om förändrade föreskrifter angående de civila embetsexamina, som vid universitetet afläggas, taga i nådigt öfvervägande, huruvida ej personer med praktisk embetsmannærfarenhet borde förordnas att i egenskap af censorer öfvervara de juridiska och administrativt civila embetsexamina vid universiteten»; och är detta, jemlikt 63 §, 3 mom. Riksdagsordningen Första Kammaren delgifvet, hvarefter ärendet blifvit för vidare utredning till Utskottet öfverlemnadt.

Andra Kammarens Utskott, som på anförda skäl icke ansett sig kunna förorda motionärens yrkande, att censorer måtte förordnas att öfvervara juris kandidatexamen vid universiteten, har dock godkänt hans yrkande om förordnande af censorer för juridiska och administrativt civila embetsexamina, dervid anförande, hvad också motionären yttrat, att sedan genom Kongl. kungörelsen den 12 Maj 1865 angående förändrade vilkor för anställning i statens civila tjänstebefattningar, de serskilda kunskapsprof, som dittills vid embetsverken anstälts med dem, hvilka efter aflagd akademisk embetsexamen sökte inträde i statens tjänst på den juridiska och civila embetsmannabanan upphört, sedan de förut nedsjunkit till en tom formalitet, det dock vore skäl att låta denna pröfning

återställas i en tidsenligare och mera lifskraftig form, samt att detta lämpligen kunde ske genom att, på sätt äfven i vissa andra länder eger rum, representanter af embetsverken förordnas att i egenskap af censorer öfvervara de civila embetsexamina.

Vidare anför Utskottet, att »genom en censurinstitution af ofvan berörda art den praktiska embetsmannærfarenheten skulle blifva satt i tillfälle att döma om halten af den vetenskapliga underbyggnad och graden af den mogenhet för inträde i embetsmannavärfvets arbete, som universitetet förmår meddela dem, hvilka begagna akademisk undervisning i och för utbildning till civile embetsmän och domare. Derigenom skulle följaktligen uppstå ett förhållande af vaxelverkan mellan universitetet och embetsmannaverlden, hvilket komme att å ena sidan gifva den praktiska embetsmannen anledning att följa gången af de juridiska studiernas utveckling vid universitetet, å andra sidan erinra den akademiske undervisaren om arten och beskaffenheten af den vetenskapliga grundläggning, som är närmast afsedd att vara underlag för den praktiska tillämpningen».

Under erinran derom, att, då det yttrande rörande erforderlig ändring af gällande stadganden angående embetsexamina, som af en komité den 12 Oktober 1874 afgafs, ännu icke af Kongl. Maj:t blifvit pröfvadt, men sannolikt kommer att blifva föremål för nådig utredning samt vederbörlig pröfning och slutligt afgörande, och enär nu gällande föreskrifter angående embetsexamina med all visshet komma att undergå förändring, synes det för Andra Kammarens Utskott som skulle frågan om den föreslagna nya institutionen vid dessa examina lämpligen kunna tagas i öfvervägande i sammanhang med frågans behandling i hennes helhet.

Det förslag till underdånig skrifvelse, som Utskottet på dessa grunder framlagt, har Andra Kammaren för sin del godkänt.

Med erkännande af de anförda skälens vikt och betydelse, och då hvarje på grundade skäl stödt förslag till undanrödjande af den så allmänt öfverklagade bristen i embetsmannabildningen, äfven om det afsåge andra områden än det civila, torde förtjena en allvarlig pröfning, hemställer Första Kammarens Utskott värdsamt att

Första Kammaren ville instämma i Andra Kammarens beslut.

Stockholm den 18 April 1876.

På Utskottets vägnar:

O. E. L. DAHM.